

Introduktion til Planstrategi

Erhvervs, Vækst- og Klimaudvalg, 22. juni 2026

Oplæggets indhold

- Hvad er en Planstrategi
- Planstrategiens form
- Eksempler på Planstrategier fra Viborg og Randers kommuner
- Koblingen til visionen, mv
- Mulige temaer i Planstrategien, og andre opmærksomhedspunkter
- Mulig tids- og procesplan

Hvad er en Planstrategi?

- En Plan- og Udviklingsstrategi er forankret i Planloven
- Planloven fastlægger
 - VEDRØRENDE PROCES
 - At der skal offentliggøres en strategi for kommunens udvikling inden udgangen af 1. halvdel af valgperioden - dvs inden udgangen af 2027.
 - At strategien skal i offentlig høring i mindst 8 uger og at Kommunalbestyrelsen skal tage stilling til de fremkomne bemærkninger og om de skal give anledning til ændringer.
 - Ikke et krav i Planloven at der afholdes offentlige møder om strategien, men en mulighed.

Hvad er en Planstrategi?

- Planloven fastlægger
 - VEDRØRENDE INDHOLD
 - At strategien skal sætte retningen for den kommende kommuneplan ved at angive de strategiske indsatsområder, som Kommunalbestyrelsen vil arbejde med i den kommende kommuneplanperiode.
 - At der i strategien skal angives revisionsomfanget af den kommende kommuneplan (fuld eller delvis revision).
 - At strategien skal indeholde oplysninger om den planlægning, der er gennemført efter den seneste revision af kommuneplanen.
- **Konklusion: få krav i loven, kommer i mange former**

Planstrategien form

Planstrategiens rolle	Centralt kommuneplan dokument	Centralt fælles meningsdannelses-dokument
------------------------------	-------------------------------	---

Bredde og fokus	Fra visioner til strategiske beslutninger på det fysiske område	Visioner og strategier for hele kommunen – "overligger"
------------------------	---	---

Eksempler Viborg og Randers Kommune

By- og landdistriktsudvikling

Eksisterende politiske målsætninger

En klar 'rød tråd' mellem politiske aftaler, strategi og planlægning

Sammenhængsmodellen

Årlig **befolkningstilvækst** på mindst 0,5% (svarende til knap 500 indbyggere pr år)

Vi ønsker **vækst i alle lokalsamfund** over 200 indbyggere

Konstitueringsaftale

Der skal være sammenhængskraft imellem **land og by**

Arkitekturpolitikken er et centralt redskab i vurdering af nyt byggeri og nye byområder

Fritid, idræt og kultur ses som en investering i et godt sted at leve og bo- og derved som et godt "bosætningsværktøj"

Forstærket indsats i forhold til at **tiltrække turister og oplevelser** til Viborg. Her med et særligt fokus på at færdiggøre Domkirkeområdet samt natur-, kultur- og udendørsliv

Klimaplan 2022-2050

Kommunens rammer for udvikling af **attraktive og velfungerende byer og landområder** bidrager til den grønne omstilling og reduceret klimabelastning. Dette gøres f.eks. gennem byfortætning, materialevalg og jordhåndtering

Kommuneplanen og nye lokalplaner skal som udgangspunkt sikre, at der ikke sker byudvikling i områder med risiko for **oversvømmelse eller terrænnært grundvand**

By- og landdistriktsudvikling

Formål

1

Skabe **bæredygtige** byer og landdistrikter både socialt og klimamæssigt i balance mellem at prioritere byvækst og det gode liv.

2

Bygge videre på landdistrikters, bydeles og byrums **forskellige kvaliteter** som f.eks. kulturarv, arkitektur eller landskab, der tilsammen tilbyder en variation af muligheder og skaber attraktive rammer for det gode liv – både sammen og hver for sig.

3

Udvikle og omdanne bolig- og erhvervsområder for at sikre et markedssvarende udbud af attraktive boligområder.

By- og landdistriktsudvikling

Principper

Fortætning

Byvækst skal i højere grad ske ved fortætning og byomdannelse og i mindre grad ved inddragelse af ny jord. Når ny jord inddrages, skal arealudnyttelsen optimeres ved øget tæthed og mindre boligstørrelser

Prioriteret vækst

Udlæg af boligområder skal være i overensstemmelse med efterspørgsel og forventninger til fremtiden

Bynære landskaber

Natur, rekreative områder, klimaløsninger og andre grønne kvaliteter i og på kanten af byerne skal forenes med byudvikling- i Viborg by som det blå-grønne Ø

Forebyggelse mod klimaforandringer

Områder med risiko for oversvømmelse og højstående grundvand skal som udgangspunkt friholdes for byvækst, medmindre der planlægges for afværgeforanstaltninger, og byvækst må ikke medføre øget risiko for oversvømmelse

Vækstbyer

Viborg, Løgstrup, Rødding, Tapdrup og Ravnstrup samt Bjerringbro og opland synes at have særlige vækstpotentialer, som skal undersøges nærmere

Vækstakser

Fortætning og byomdannelse i Viborg skal primært ske langs tre vækstakser, som skal medvirke til at koble byvækst og mobilitet. Vækstakser skal rumme en blanding og koncentration af byens funktioner

Byfællesskaber

Landdistrikternes udvikling skal bygge på fællesskaber mellem områdernes byer og tage afsæt i et samspil af deres forskellige kvaliteter og selvgoede initiativer

Det gode liv

I byer og landdistrikter uden naturligt vækstpotentiale skal der med udgangspunkt i de stedbundne kvaliteter skabes rammer for det gode liv

Mangfoldige byer

Byens funktioner i byer, bydele og byrum skal så vidt muligt blandes, så funktioner tilsammen bidrager til en levende by

Forskellige boligtyper

Boligområder skal rumme en blanding af boligtyper, så der opnås blandede byområder

Arkitektur

Arkitektonisk kvalitet skal indtænkes i al planlægning

Bykvalitet

Byrum skal danne attraktive rammer for byliv, og kulturmiljøer skal bevares og aktiveres uden at gå på kompromis med de stedlige kvaliteter

Bosætning og turisme

Bosætning og turisme i hele kommunen skal understøttes ved at udvikle Viborg midtby med udgangspunkt i styrkepositioner som Domkirkevarteret, Hærvejen og Unesco Creative City

By- og landdistriktsudvikling

Princip for fortætning & prioriteret vækst i Viborg

En strategi for udviklingen i Viborg skal tage udgangspunkt i, at byvækst i højere grad sker ved fortætning af den eksisterende by inden for den grønne ring og i mindre grad ved inddragelse af ny jord. Fortætningen skal koncentreres i tre vækstakser, som er forbundet med handels- og stationsområdet. Vækstakserne skal rumme en blanding og koncentration af byens funktioner,

herunder knudepunkter i mobilitetsnettet. Fortætning og omdannelse skal ske med udgangspunkt i Viborgs bygnings skala og sikres en grøn karakter. Fremadrettet vil Hald Ege og Bruunshåb blive betragtet som en del af Viborg by. Den langsigtede byvækst skal ske i retning mod Taphede, Viborg Nord og Vedsø-området.

 Vækstakse

 Langsigtet vækstretning

 Handels- og stationsområde

Områder med byomdannelses- og fortætningspotentiale

 1 Tidligere handelsskole

 2 Området ved Vestre Landsret og HedeDanmark

 3 Butiksområdet i Asmild samt Overlund Skole

 4 Randersvej

 5 Butiksområdet i Overlund

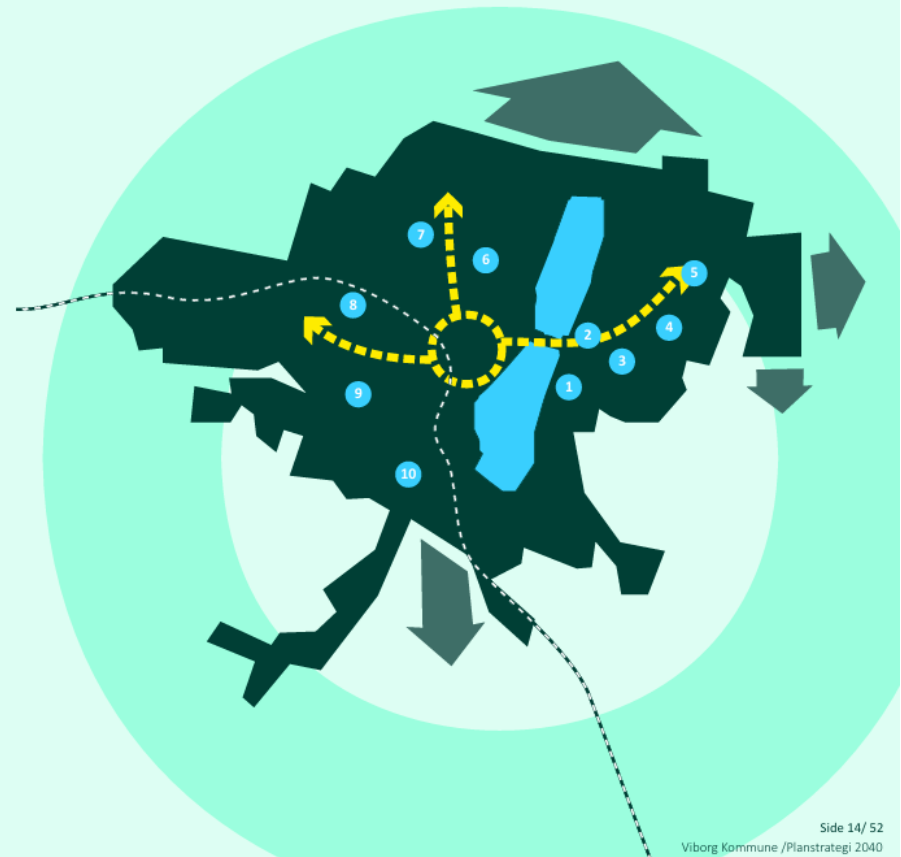
 6 Kaserne- og stadionområdet

 7 Håndværkerkvarteret

 8 Området ved Katmosevej

 9 Fuglebakke kvarteret

 10 Butiksområdet ved Koldingvej

5 temaer med
målsætninger og skitser

PLANSTRATEGI 2022
RANDERS KOMMUNE

RANDERS KOMMUNE I VÆKST

Det gode liv i landdistrikterne

Det skal være attraktivt at bo, arbejde og drive virksomhed i kommunens landdistrikter. Byerne har i kraft af deres placering, demografiske udvikling og stedbundne kvaliteter forskellige vilkår for udvikling. Nogle af de mindre byer er blandt de hurtigst voksende i Danmark, mens andre er i stilstand eller tilbagegang. De store forskelle på byerne betyder, at de bør udvikles med forskellige

Mårettet planlægning for differentieret udvikling

Landdistrikterne dækker alle byer og det åbne land udenfor Randers by. Landdistriktsudvalget vedtog i 2021 en Strategi for udvikling af landdistrikter. Strategien synliggør områdernes forskellige udfordringer og styrker. Det er med udgangspunkt i disse, at målsætninger for udviklingen i de forskellige områder fastlægges, samt hvilke værktøjer og virkemidler, der i særlig grad vil kunne understøtte udviklingen i de enkelte områder.

Med udgangspunkt i Strategien for udvikling af landdistrikter og de lokale identiteter i kommunens karakterområder vil vi arbejde videre med en yderligere afklaring omkring centerbyernes og lokalbyernes roller og muligheder. Byerne er forskellige og skal kunne forskellige ting både i forhold til service og udvikling. Arbejdet med byernes roller indarbejdes i

De seks karakterområder

Der arbejdes videre med de seks karakterområder fra Kommuneplan 2021. Karakterområderne opdeler kommunen i mindre områder med hver deres særlige kvaliteter og kendetegn.

Bosætning i landdistrikterne

Nærheden til naturen og boligpriser er væsentlige faktorer i danskerne flyttebeslutninger. På de to parametre er landdistrikterne særligt konkurrencedygtige.

DET VIL VI

Centerbyernes og lokalbyernes rolle, udvikling og indsats er afklaret som grundlag for revisionen af kommuneplan 2025.

Planlægge for et **varieret boligudbud** i nogle byer og understøtte udviklingen gennem byudvikling og omdannelsesmuligheder i andre, så flere byer kan have flyttekæder.

Udvikle landdistrikterne med udgangspunkt i Strategi for udvikling af landdistrikter 2021, hvor byernes DNA, stedbundne kvaliteter, kulturarv, kommuneplanens karakterområder mv. bringes i spil.

Fortsat **understøtte lokale initiativer** med bl.a. landdistriktservice, lokale udviklingsplaner og fundraising.

Anlæg af **infrastruktur** jf. infrastrukturplanen.

Støtte LAG, som kan støtte **erhverv i landdistrikterne**.

Udarbejde **lokale udviklingsplaner** sammen med borgerne.

Den strategiske **plan for landdistriksudvikling** og 20 lokale udviklingsplaner er afsættet for planlægning i landdistrikterne.

Fortsætte arbejdet med **by- og områdefornyelse**.

Sammen i bevægelse

Visionsskitse

Sammen om stærke fællesskaber

Sammen om det gode liv

Sammen om vækst

Sammen om tryghed og trivsel

Sammen med omverdenen

Mål for fremtidens Norddjurs

- Øget antal indbyggere
- Øget antal arbejdspladser inden for produktion, grøn omstilling og turisme
- Øget sundhed, læring og kulturliv

Konstitueringsaftale – Norddjurs Kommune 2026-2029

Sammen om et stærkere Norddjurs

Vi ønsker et Norddjurs i fortsat udvikling – en kommune med tro på fremtiden, hvor mennesker, virksomheder og fællesskaber trives.

Det kræver en kommunalbestyrelse, der samarbejder på tværs, tager ansvar og sætter retning.

Derfor samles flertallet om følgende pejlemærker for den kommende valgperiode – pejlemærker, som kan danne grundlag for et bredt samarbejde om vækst, kvalitet og udvikling i hele Norddjurs Kommune

1 Et stærkt erhvervsliv og gode rammevilkår

Norddjurs skal fortsat være kendt som en kommune, hvor man kan og vil drive sin virksomhed. Vi vil fortsætte den positive udvikling og styrke samarbejdet med erhvervslivet gennem fokus på gode rammevilkår, hurtige processer og partnerskaber, der skaber vækst, arbejdspladser og lokal stolthed.

2. En kommune i vækst – med plads til flere

Bosætning og tilflytning er nøglen til vækst. I den kommende kommuneplan skal der derfor udlægges flere attraktive boligområder i både byer og landsbyer, hvor det tilstræbes at indtænke rekreative områder i forbindelse med udstykningerne samtidig med, at der skal arbejdes strategisk med kombinationen af almene boliger og private udstykninger.

Vi skal gøre det nemt at vælge Norddjurs som hjem – for både børnefamilier, erhvervsaktive og seniorer.

3. Et værdigt ældre liv, forskellige tilbud i Norddjurs

Ældreplejen og seniortilbuddet skal bygge på valgfrihed, kvalitet og nærvær. Vi ønsker at skabe nye muligheder for borgerne gennem etablering af et friplejehjem som supplement til de gode kommunale tilbud vi allerede har. Valgfriheden vil være til gavn for både beboere, pårørende og medarbejdere og kan derfor skabe rammen om et aktivt og indholdsrigt seniorliv.

4. En folkeskole med faglighed og trivsel i centrum

Folkeskolen er sammen med friskolerne fundamentet for fremtidens Norddjurs. Vi vil styrke fagligheden, skabe ro og arbejdsglæde i klasselokalerne og give lærere og ledelse de bedste rammer for at levere undervisning af høj kvalitet gennem en kombination af frisættelse og tydelig strategisk retning.

Derfor har Kommunalbestyrelsen til opgave sammen med forældre, lærere, skoleledere og bestyrelser at skabe den dialog, der sammen med data fra bygningsanalysen og udviklingen i børnetal skal danne basis for en fælles målsætning for vores folkeskole.

5. En attraktiv arbejdsplads med fokus på trivsel og udvikling

Norddjurs Kommune skal være en moderne og ansvarlig arbejdsplads, hvor medarbejderne trives.

Mulige faglige temaer i planstrategien

- Bosætning
- Mobilitet
- Natur
- Erhverv og turisme
- Klima og den grønne omstilling
- Bymidter

... og andre opmærksomhedspunkter til indhold

- Evaluering af bybåndene (Beslutning i KB i forbindelse med vedtagelse af den sidste planstrategi)
- Mulige nye sommerhusområder i kystnærhedszone (evt bilag til planstrategi)

Mulig tids- og procesplan

Juni 2026	Opstart
3. kvartal 2026	Igangsætning og workshop i EVK
4. kvartal 2026	Workshop i KB
1. kvartal 2027	Borgerinddragelse
2. kvartal 2027	Forberedelse af planen
2. – 3. kvartal 2027	Politisk behandling af planstrategien
3. kvartal 2027	Offentliggørelse i 8 uger
4. kvartal 2027	Behandling af høringssvar
November – december 2027	Politisk behandling med henblik på endelig vedtagelse i EVK, ØK og KB